

ци, той пише перси, а българитѣ нарича мизи: Persae in Moesiam irruptant. II. 530, ed. Bon.).

Хронологията на турските нашествия въ П-ва, тъй интересна въ Хамера, не съвпада съ тая по данните на Кантакузина, именно прѣзъ врѣмето на когото (1341 — 1354) станаха и най-важните нашествия.

За начало на първо турско нашествие, можемъ взе датата 1263 г., за анабазиса на тюркменски водител Салтъкдеде прѣзъ юго-източна и съверо-източна България за Кримъ. Прѣзъ самото начало на XIV-я вѣкъ се чуватъ турски орди въ приморска Тракия, като византийски наемници. Извѣстни сѫ и тъй нарѣчените вардариоти, турски пришелци въ сѫщата Тракия, още отъ по-рано, а около 1307 г. се чуватъ туркупули, пакъ тамъ, прѣдводждани по едно врѣме отъ българския ренегатъ Войсилъ и подвизаващи се редомъ съ каталаните срѣщу аланитѣ въ юго-източна България (съгласно данните на каталанския историкъ и съврѣменникъ Рамонъ Мунтанеръ).¹⁾ Турско нашествие се чува прѣзъ 1307 г. въ П-ва начело на Мелекъ Ишакъ, ордата на когото по-послѣ се покрѣстила. Турскиятѣ нашествия прѣзъ 1321, 1327, 1331, 1332, 1333, 1335, 1337, 1340, 1341, 1342 и 1343 г., като прѣдизвикани главно отъ борбите на младия Андроникъ срѣщу стария, и отъ тия на Кантакузинъ срѣщу Палеологъ, — не сѫ залѣгнали границите на България и въ частностъ тия на юго-източна България. Посочените по-горѣ години говорятъ и за редовните, тъй чести и систематични турски опити, насочени да усигорятъ бѫща почва за турски завоевания и владичество.

Прѣзъ послѣдующата на 1345-та година турцитѣ повторно нахълватъ въ юго-източна България, което инѣкъ е стрѣснало повече византийците, нежели все тъй безгрижния Ив. Александъръ, ако и да сѫ пострадали най-вече неговите земи (1346 г.). Кантакузинъ пише, че тоя народъ (турцитѣ), навикнали на грабежъ и бидейки винжги съубѣждението, че е грѣхъта да се върнатъ отъ нѣкѫде съ празни рѫци, влизатъ въ България, убиватъ голѣмо число жители, отвлечатъ много роби и плячка, като оставятъ страната въ такова плачевно положение, въ каквото никога

1) Вжъ статията ми Псп., св. 7 и 8, кн. LXIX.